

EKOLOŠKI PRIHVATLJIVA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA ILI SISTEM BIOLOŠKE POLJOPRIVREDE

ECOLOGICALLY ACCEPTABLE AGRICULTURAL PRODUCTION OR BIOLOGICAL AGRICULTURE SYSTEM

B. Milojić

Objavljen je vrlo interesantan, dokumentovan i izazovan članak, koji je bio uvodno izlaganje na okruglom stolu VIII Jugoslovenskog simpozijuma o zaštiti bilja u Opatiji 3-6. 12. 1990. godine, poznatog naučnika profesora Maceljškog (1990).

Mi se najvećim delom slažemo sa sadržajem ovog članka. Međutim, hteli bismo da iznesemo naš stav koji se odnosi na predloženi termin - ekološki prihvatljiva poljoprivredna proizvodnja. Terminološka problematika s obzirom na značaj razmatra se i u većem broju publikacija (Raupp, 1989.). To je posebno slučaj u zemljama u kojima je objavljeno najviše radova iz ove problematike. I termin alternativna poljoprivreda smatra se u poslednje vreme da nije prikladan.

U SAD-u i nekim zapadnoevropskim zemljama (Holandija, Švajcarska) koristi se termin sistem organske poljoprivrede, organsko ratarenje, organska farma i sl. Na nemačkom govornom području bilo je nekoliko termina: biološko-dinamička poljoprivreda, organsko-biološka i prirodno kvalitetno voće, povrće i drugi usevi (ANOG). To su u suštini pravci, koji se razlikuju u primeni hemijskih sredstava, osnivačima, zaštitnim znacima i dr.

Međutim, u poslednje vreme sve više stiže "građanstvo" naziv sistem biološke poljoprivrede, biološko ratarstvo, biofarma, za koje se zalaže Kahnt u svojim radovima a naročito u monografiji "Biološko ratarstvo" (1986.). U ovoj publikaciji nemačkom preciznošću i dokumentovanošću sa mnogo konkretnih podataka o mogućnostima i granicama bioloških agrosistema dato je i obrazloženje za termin biološko ratarstvo, jer su svi faktori koji značajno utiču na veličinu i kvalitet prinosa biološke prirode.

U nas se takođe upotrebljavaju razni termini zavisno od prevoda i autora. Samo u 1989. godini pojavili su se sledeći termini: semialternativna poljoprivreda (uslovni termin) - Vučić N., biodinamička poljoprivreda - Ivanović D., bioagrikultura - Krišković P. U većini zemalja koriste se i termini kao što su sistem biološke poljoprivrede, sistem biološkog ratarenja, biofarma i biovrt. To su sledeće zemlje: Velika Britanija, Francuska, Italija, Nemačka i SSSR. Postoje i drugi termini vezani za aspekte čovekove sredine (ambientalnokompatibilna, postojana poljoprivreda, ekološka i naturalna).

Od 1981. godine izlazi internacionalni časopis za prihvatljive produkcione sisteme

pod nazivom "Biološka poljoprivreda i hortikultura". Po našem mišljenju, sa biološko-ekološkog stajališta najviše bi odgovarao termin sistem biološke poljoprivrede, sistem biološkog ratarenja, biofarma, biovrt i dr., a slično je i u drugim jezicima (nemački, engleski, francuski, italijanski i ruski - Milojić, 1990.).

Bilo bi korisno ujednačavanje ovih termina naročito sada, dok se nisu pojavili novi autori sa novim terminima, da ne bi nastala prava zbrka. U svetu se javljaju novi termini (integrisana poljoprivreda). Novi pojmovi i termini usvajaju se u komisijama za terminologiju pri stručnim društvima i udruženjima. Ovu praksu treba i u nas koristiti, jer se događa da izvesni termini steknu "građanstvo", pa se onda utvrdi da oni nisu najadekvatniji niti pak najbolji.

LITERATURA

- Kahnt G.: Biologischer Pflanzenbau. Stuttgart, 1986. 1-228.
Maceljski M.: Ekološki prihvatljiva poljoprivredna proizvodnja.
Agronomski glasnik, Zagreb, 6, 1990. 395-399.
Milojić B.: Prilog razmatranju i predlog termina za sistem biološke poljoprivrede.
Zbornik radova Poljoprivrednog fakulteta Beograd, 1990. sv. 593. 187-191.
Milojić B.: Sistem biološkog ratarenja. Beograd, 1990. 1-126.
Raupp J.: Beitrag zur wissenschaftlichen Begriffstildung Ökologischer, organischer, alternativer Landbau. Bayerisches Landwirtschaftliches Jahrbuch, 2, München, 1989. 159-167.

Adresa autora - Author's address:
Prof. dr Budimir Milojić
Beograd